

VOORTGANGSNOTITIE MEI 2023

Raden in Verzet

Beste collega (burger)raads-, commissieleden en andere meelezenden,

We hebben jullie in de voortgangsnotitie van februari 2023 laten weten dat de VNG in gesprek was met de Rijksoverheid om tot een nieuw akkoord te komen voor de jeugdzorg. Inmiddels is dat akkoord gesloten. Ook gaven we toen aan dat het actiecomité actief blijft en dat graag doet met veel raadsleden uit het hele land. Vorige week hebben we met vijf enthousiaste nieuwe ambassadeurs gesproken die hebben aangegeven zich aan te sluiten.

In deze voortgangsnotitie “praten” we jullie kort bij over het gesloten Jeugdzorg-akkoord en hoe wij aankijken tegen de gemeentelijke financiën vanaf 2026. Ook sturen we een korte enquête mee met het verzoek aan te geven welke acties je wilt steunen om te zorgen dat de financiën op termijn gezond blijven om al onze belangrijke gemeentelijke taken uit te kunnen oefenen. Tot slot volgt een vooraankondiging van een bijeenkomst van de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden op 10 juni aanstaande in Amersfoort.

Jeugdakkoord: nog steeds zorgen over financiële situatie gemeenten vanaf 2027

“Op 17 april heeft de VNG een principeakkoord bereikt met het kabinet over het financieel kader bij de Hervormingsagenda Jeugd. Met dit akkoord komt er de komende jaren voldoende financiële ruimte om de agenda uit te voeren. Daarmee kunnen gemeenten voor hun inwoners en vooral voor kwetsbare kinderen en gezinnen het verschil maken.” Zo begint de ledenbrief van de VNG, te lezen op [Principeakkoord Kabinet Hervormingsagenda Jeugd \(vng.nl\)](https://www.vng.nl/principeakkoord-kabinet-hervormingsagenda-jeugd)

Ook het actiecomité is blij dat het Rijk de eerder afgegeven besparingen in 2024 en 2025 verzacht. Gemeenten kunnen nu verder met de Hervormingsagenda Jeugd. Zolang die niet goed van de grond komt, wordt het ook moeilijk om de besparingen en verbeteringen in de Jeugdzorg -die het Rijk en gemeenten voor zich zien- te kunnen realiseren.

Wat echter in onze ogen niet helpt, is dat er opnieuw niet voor een structurele oplossing is gekozen. De besparingen die moeten oplopen tot € 1 miljard worden tijdelijk verzacht, maar moeten vanaf 2026 vooralsnog onverminderd worden gerealiseerd, terwijl nog helemaal niet duidelijk is of dat haalbaar is. Een deskundigencommissie zal in 2025 en 2028 de situatie beoordelen, terwijl nog onduidelijk is hoe diens bevindingen (tijdig) door het Rijk zullen worden overgenomen. Bovendien blijven de bezuinigingen tot en met 2023 (en dat is ook al € 375 mln.) staan terwijl de hervormingsagenda nog niet is vastgesteld (en we dus nog weinig tot geen besparing realiseren).

Het is in onze ogen vreemd dat alleen 2024 en 2025 worden betrokken.

Vanaf 2026 en vooral daarna is het nog totaal ongewis hoe de financiële situatie van gemeenten uitpakt. De zogeheten 'trap-op, trap-af'-systematiek lijkt dan te vervallen waardoor grote bezuinigingen dreigen op het gemeentefonds. Het Principeakkoord Jeugd zorgt vanaf 2026 voor een nog grotere onzekerheid.

Al met al heeft het actiecomité Raden in Verzet nog steeds grote zorgen over de houdbaarheid van de gemeentefinanciën en daarmee over de dienstverlening naar onze inwoners. De begrotingsreeksen van gemeenten geven een vooruitblik naar de volgende vier jaar. Vanaf de komende begroting zien we dan al grote onzekerheden of negatieve resultaten vanaf 2026. De consequenties daarvan zijn nu al merkbaar. Structurele uitgaven aan bijv. onderhoud, afschrijvingen en personeel komen in het geding bij een niet sluitende meerjarenbegroting. Alle reden dus om niet af te wachten, maar nu al in actie te komen.

Wat kunnen we als raadslid doen?

De vraag is natuurlijk wat wij als raadsleden kunnen doen tegen het dreigende zogeheten financieel ravijn waar onze gemeenten in dreigen te vallen met alle gevolgen voor onze inwoners. We zijn benieuwd naar jullie ideeën en suggesties daarover. Daarom tref je bij deze voortgangsnotitie een korte enquête aan waarin we jullie vragen naar jullie actiebereidheid en suggesties hoe om te gaan met een financieel tekort. Welke taken kunnen we dan niet meer uitvoeren in jullie ogen? Of gaan gemeenten massaal rode cijfers opnemen in hun begrotingen? Fijn als velen van jullie de enquête willen invullen. Ook jullie zullen geen raadslid zijn geworden om je gemeente kapot te bezuinigen, dus laat van je horen!

Je bereikt de enquête via deze link: [Enquête raadsleden \(google.com\)](https://www.google.com)

Acties voorbereiden: meld je aan als ambassadeur

Mede op basis van de uitkomsten van de enquête wil het actiecomité de komende periode mogelijke acties gaan voorbereiden. Dat doen we graag met zo veel mogelijk raadsleden. Vorige week hebben de vijf eerste ambassadeurs nader kennis met elkaar gemaakt. Zij hebben zich bereid verklaard om met de initiatiefnemers van het actiecomité gezamenlijk toekomstige acties voor te bereiden. Meer ambassadeurs zijn van harte welkom, dus meld je gerust aan. Dat kan per mail aan radeninverzet@gmail.com met vermelding van je naam, gemeenteraad en functie die je daarin hebt. In mei zullen we met alle ambassadeurs nog een keer bijeen komen, ook om te bespreken welke boodschap we op het VNG-congres op 14 juni willen laten horen.

De eerste vijf ambassadeurs zijn:

- Léon van Dun, gemeente West Betuwe (Dorpsbelangen)
- Tina Jacobeb, gemeente Barendrecht (PvdA)
- Joep Derksen, gemeente Teylingen (partij voor Teylingen)
- Sven Spaargaren, gemeente Oegstgeest (Fractie Spaargaren)
- Lilian Biber, gemeente Woerden (Progressief Woerden)

Aansluiting bij Nederlandse Vereniging voor Raadsleden – save the date 10 juni

Op 19 april heeft het actiecomité gesproken met de directeur van de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden, Henk Bouwmans. Met hem hebben we afgesproken dat we nauwer gaan samenwerken. Zo zullen we tijdens de algemene ledenvergadering Raadsacademie van de vereniging een deelsessie verzorgen over Raden in Verzet en hoe we de komende periode voor ons zien. Die bijeenkomst is op 10 juni in Amersfoort. Aanmelden kan via [ALV Raadsacademie \(Amersfoort\) | Nederlandse Vereniging voor Raadsleden](#). Wij hopen dan velen van jullie te zien.

Afscheid Vivianne van Yperen

Vivianne neemt in mei afscheid als raadslid. Zij kan haar raadswerk niet meer optimaal combineren met haar jonge gezin en een nieuwe uitdagende baan. Vivianne is met Marijke van de Meer en David Weekenstroo de oprichter van het actiecomité. Ook op deze plek willen wij haar veel dank zeggen voor al het werk dat zij in de vorige en deze raadsperiode voor het actiecomité heeft gedaan. Haar plaats wordt vanuit de raad van Zoetermeer overgenomen door Rob Duiven, raadslid voor de VVD.

Wij hopen dat we veel nieuwe ambassadeurs mogen verwelkomen en houden alle raadsleden in Nederland met regelmaat op de hoogte van onze activiteiten.

Hartelijke groet, de leden van actiecomité Raden in Verzet,
David Weekenstroo
Sicco Louw
Rob Duiven

We zijn raadslid geworden omdat we het allerbeste willen voor onze gemeente en niet om de gemeente kapot te bezuinigen!